

Handläggare
Hillevi Virgin
Telefon: 08-508 281 91

Till
Miljö- och hälsoskyddsnämnden
2022-08-30 p.15

Handlingsplan för nya bad

Redovisning av miljöförvaltningens förslag till handlingsplan för nya bad

Förvaltningens förslag till beslut

1. Godkänna miljöförvaltningens förslag till handlingsplan för nya bad.
2. Delge samtliga stadsdelsnämnder, exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, idrottsnämnden, trafiknämnden, fastighetsnämnden och Stockholms Hamnar beslutet och handlingsplanen.

Anna Hadenius
Förvaltningschef

Maria Svanholm
Avdelningschef

Sammanfattning

I budgeten för 2021 gav kommunfullmäktige miljö- och hälsoskyddsnämnden, tillsammans med exploateringsnämnden, trafiknämnden, idrottsnämnden och stadsdelsnämnderna, i uppdrag att ta fram en handlingsplan för inrättandet av fler badplatser i staden. Syftet med handlingsplanen är att peka ut förslag på platser där nya bad skulle kunna etableras och därmed förbättra tillgången till bad för stockholmarna. Handlingsplanen tydliggör vilka krav som ställs vid inrättande av ny offentlig badplats och ger vägledning kring arbetsgång från förslag till genomförande.

En behovsanalys utfördes i syfte att identifiera områden där nya badplatser skulle kunna anläggas för att förbättra tillgången till bad samt möta behovet från en växande befolkning. Ett stort antal platsförslag har därefter samlats in från en referensgrupp bestående av representanter från de stadsdelsförvaltningar som berörs av frågan, exploateringskontoret, stadsbyggnadskontoret, idrottsförvaltningen, trafikkontoret, fastighetskontoret och

Stockholms Hamnar. En översiktlig analys har gjorts för varje plats vad gäller förutsättningarna för bad, exempelvis påverkan från dag- och bräddutlopp, närhet till farleder för båtar, småbåtshamnar och påverkan på ekologiska värden. I handlingsplanen listas totalt 31 möjliga platser att utreda vidare för nya bad och 7 platser som delvis utretts för bad sedan tidigare.

Handlingsplanen har skickats ut på kontorsremiss till samtliga stadsdelsförvaltningar, exploateringskontoret, fastighetskontoret, idrottsförvaltningen, miljöförvaltningen, stadsbyggnadskontoret, trafikkontoret, Stockholm Vatten och Avfall samt Stockholms Hamnar. Samtliga remissinstanser har inkommit med svar. Svaren är övervägande positiva men det framkommer också att det finns intressekonflikter och utmaningar med vissa av platserna och att de behöver utredas vidare. Det finns även ett önskemål om samordning och stöd till verksamhetsutövarna i det fortsatta arbetet och en önskan om tydliga och detaljerade anvisningar kring processen att inrätta fler badplatser. Förvaltningen bedömer att flera förvaltningar och funktioner kommer behöva samarbeta i det fortsatta arbetet med att implementera handlingsplanen.

Bakgrund

Det finns många fina badplatser i Stockholm, både strandbad, klippbad och bryggbad. Av stadens 31 offentliga badplatser klassas 18 stycken som EU-bad, vilket är bad med fler än 200 badande per dag under badsäsongen och som enligt EU-direktiv behöver uppfylla vissa kvalitetskriterier. Stockholms stad tog år 2007 fram en handlingsplan för nya strandbad och på några av platserna som föreslogs har nya offentliga bad etablerats. Handlingsplanen behöver nu uppdateras med nya platsförslag och genom en tydlig vägledning underlätta för inrättandet av fler offentliga badplatser.

Ärendet

I budgeten för 2021 gav kommunfullmäktige miljö- och hälsoskyddsnämnden, tillsammans med exploateringsnämnden, trafiknämnden, idrottsnämnden och stadsdelsnämnderna, i uppdrag att ta fram en handlingsplan för inrättandet av fler badplatser i staden. Syftet med handlingsplanen är att peka ut förslag på platser där nya bad skulle kunna etableras och därmed förbättra tillgången till bad för stockholmarna. Handlingsplanen tydliggör även vilka krav som ställs vid inrättande av ny offentlig badplats och ger vägledning kring arbetsgång från förslag till genomförande. De platser som listas i handlingsplanen är förslag som behöver utredas vidare och som verksamhetsutövaren kan använda som underlag vid planering av nya bad. Listan med platsförslag är inte uttömmande, även andra platser kan efter antagande av handlingsplanen framkomma som lämpliga offentliga badplatser.

Ärendets beredning

Arbetet med framtagande av handlingsplanen har letts av miljöförvaltningen. Styrgruppen för god vattenstatus har utgjort styrgrupp för framtagandet av planen (Stockholm Vatten och Avfall, trafikkontoret, exploateringskontoret, idrottsförvaltningen, stadsbyggnadskontoret, miljöförvaltningen, fastighetskontoret, Norrmalms och Bromma stadsdelsförvaltningar). En arbetsgrupp bestående av representanter från Stockholm Vatten och Avfall, idrottsförvaltningen och Södermalms stadsdelsförvaltning har berett förslaget.

En referensgrupp har knutits till projektet bestående av representanter från de stadsdelsförvaltningar som berörs av frågan, exploateringskontoret, stadsbyggnadskontoret, idrottsförvaltningen, trafikkontoret, fastighetskontoret och Stockholms Hamnar.

Som underlag till handlingsplanen har förvaltningen låtit en konsult göra en behovsutredning för att utreda i vilka stadsdelar invånarna har nära till bad och var tillkommande badplatser skulle kunna anläggas för att förbättra tillgången till bad samt möta behovet från en växande befolkning. Vidare har samtliga deltagare i referensgruppen haft möjlighet att lämna förslag på nya offentliga badplatser i Stockholms stads kartverktyg Miljödata. Ett 40-tal olika platsförslag kom in, platser som är under utredning idag, som finns föreslagna i olika planprocesser, som bedöms ha goda förutsättningar för bad och platser som lämnats in som medborgarförslag. Konsulten fick även i uppdrag att utreda förutsättningarna för bad på ungefär 30 av platserna. En bedömning har gjorts av påverkan från bl.a. dag- och bräddutlopp, farleder för båtar, småbåtshamnar och förorenade områden. Även svårighetsgrad för genomförande har uppskattats baserat på de tekniska förutsättningarna för varje plats.

Förslaget till handlingsplan inklusive bilagan med de platser som föreslås möjliga att utreda vidare för nya bad har skickats ut på kontorsremiss till samtliga stadsdelsförvaltningar, exploateringskontoret, fastighetskontoret, idrottsförvaltningen, miljöförvaltningen, stadsbyggnadskontoret, trafikkontoret, Stockholm Vatten och Avfall samt Stockholms Hamnar. Samtliga remissinstanser inkom med svar.

Förvaltningens synpunkter och förslag

I handlingsplanen beskrivs de krav som ställs enligt gällande lagstiftning vid både inrättande respektive drift av en offentlig badplats. Krav ställs främst genom miljöbalken där den som driver eller avser att driva en offentlig badplats ansvarar för att

verksamheten inte medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Det är främst stadsdelsnämnderna som är verksamhetsutövare och miljö- och hälsoskyddsnämnden är tillsynsmyndighet. Utöver miljöbalken är ordningslagen, lagen om skydd mot olyckor och plan- och bygglagen tillämpliga. I handlingsplanen finns även ett processdiagram som beskriver arbetsgången vid inrättandet av en ny offentlig badplats. Det är verksamhetsutövaren som gör en bedömning av platsens förutsättningar för bad, om prövning krävs samt beslutar om att inrätta en ny badplats.

För att kunna bedöma om en plats är lämplig som offentlig badplats behöver förhållandena på platsen utredas. Det kan gälla påverkan på vattenkvaliteten från dag- och bräddutlopp, farleder för båtar, småbåtshamnar och förorenade områden. Att anlägga en ny badplats kan innebära en väsentlig förändring av livsvillkoren för växt och djurlivet och påverkan på ekologiska värden behöver utredas. Både utredning, inrättande och drift av en ny badplats innebär ökade kostnader.

I den behovsutredning som gjorts inom uppdraget pekades åtta områden ut: Blackeberg, Ulvsundasjön, Brunnsviken, Norra Djurgårdsstaden/Värtahamnen, Årstaviken, Hammarby sjöstad och Farsta. Inom nämnda områden ligger flera av de platsförslag som finns med i handlingsplanen. Listan är dock inte uttömmande utan det kan framkomma andra platser som kan vara lämpliga som offentliga badplatser. Inom vissa av de utpekade områdena kan det även finnas ett behov av fler offentliga badplatser baserat på exempelvis besöksstryck. Flera bad, inte minst innerstadsbaden, besöks av människor som inte bor i närheten utan som väljer att åka längre för att komma till ett specifikt bad. Verksamhetsutövaren kan använda planen som underlag men behöver fördjupa utredningarna av var behovet av bad är störst och var det är lämpligt att anlägga nya bad utifrån platsens förutsättningar.

Synpunkter från kontorsremissen

Sammanfattningsvis kan konstateras att förslaget till handlingsplan tagits emot övervägande positivt och att det finns en efterfrågan på vägledning och stöd för att underlätta inrättandet av fler offentliga badplatser. Nedan redovisas de frågor och synpunkter som förvaltningen bedömer vara viktigast att lyfta fram utifrån de synpunkter som har kommit fram under kontorsremissen.

Det har kommit in önskemål om att stryka några av platsförslagen i handlingsplanen. Kvarnvikens småbåtshamn har strukits ur handlingsplanen eftersom det bedöms som orealistiskt att inrätta ett bad på platsen. Här ligger utloppet från Räcksta träsk men även en

småbåtshamn som bedöms som svår att flytta till annan plats. Även platserna Flaten 1 och 2 stryks ur handlingsplanen eftersom de ligger i ett otillgängligt område inne i Flatens naturreservat och inrättande av bad här bedöms göra för stort intrång på de naturvärden som finns på platserna.

Under kontorsremissen har det kommit in flera nya förslag på badplatser som inte har utretts inom arbetet med handlingsplanen. De nya förslagen är Stora Sköndal, Glasmästarvägen vid Långsjön, Skolflickargränd i Mälarhöjden, Kyrkamn, Långholmen samt utökning av Hornsbergs strandbad. Dessa platser har inte utretts inom ramen för arbetet med handlingsplanen på grund av att de kom in sent i processen, men kan likväl vara intressanta att utreda vidare.

Flera remissinstanser har påpekat att det kan uppstå intressekonflikt mellan att inrätta nya badplatser och exempelvis fritidsbåtlivet och sjöfarten. Flera badplatser ligger i närheten av båtklubbar med fritidsbåtar. En sådan plats är Hammarbyterrassen där inrättande av bad innebär att båtbyggarna måste flyttas vilket kan bli svårt på grund av brist på båtplatser i Stockholm. Stärkta möjligheter till bad och rekreation vid stadens vatten kan också behöva ställas i relation till den kommersiella sjöfarten och värdet av att säkra välfungerande kajer och framkomlighet samt säkerhet i farled. En ytterligare aspekt är exempelvis viljan att bevara vissa platser mer ostörda där ett ökat besöksstryck kan leda till slitage och stökig miljö. En avvägning behöver göras i varje enskilt fall mellan intresset för bad och andra intressen som finns på platsen.

Det har inte ingått att göra en analys av tillgänglighet för människor med funktionsvariationer eller äldre personer inom ramen för handlingsplanen men det är något som efterfrågas. Både valet av plats samt typ av bad, exempelvis sandstrand eller bryggbad, har stor betydelse för möjligheten att tillgängliggöra badet för personer med funktionsvariation. Även barnvänlighet behöver utredas vidare. Det kan innebära att, vid behov, informera om djup och att genom länsar visa var gränsen går för hur långt ut barn kan röra sig utan vuxen. Det kan även behövas information genom skyltning om att vuxna bör hålla barn under uppsikt när de badar. Vid inrättande av nya badplatser behöver även behovet av utökad kollektivtrafik och parkering utredas vidare.

Önskemål som framkommit under kontorsremissen är att det borde tas fram tydliga och detaljerade anvisningar kring processen att anlägga fler badplatser och att det kommer behövas samordning och stöd till verksamhetsutövarna. Förvaltningen bedömer att flera förvaltningar och funktioner kommer behöva samarbeta i det fortsatta arbetet med att inrätta fler badplatser.

SLUT

Bilagor

Bilaga 1. Handlingsplan för nya bad, *inkl. Bilaga 1. Möjliga platser att utreda vidare för nya bad.*